

Komentar in karta: 2/87

SLA V143A.01 'slama'

Mojca Horvat

1. Gradivo

Vprašanje V143 *slama* iz Ramovševe vprašalnice je bilo po preureditvi vprašalnice razdeljeno na dve vprašanji, in sicer 143A *slama* in 143B *škopa* (*slama za pokrivanje strehe*). Odgovori, dobljeni na vprašanje pred preureditvijo vprašalnice, imajo tako lahko dva pomena: 1. 'posušena stebela in listi omlatenega žita' in 2. 'slama za pokrivanje strehe', česar pa zaradi odsotnosti pomenskih pojasnil zapisovalcev ni mogoče z gotovostjo trditi. Dejstvo, da je bilo vprašanje že v prvotni vprašalnici uvrščeno v razdelek III. Hiša, potrjuje domnevo, da se tudi odgovori izpred leta 1961 nanašajo na 'slamo za pokrivanje strehe'.

V vseh raziskovanih govorih je zapisan le en leksem, tj. *slama*, knj. *sláma* (*á*), ki zaradi leksemske enotnosti ni kartiran.

2. Morfološka analiza

slama < *solm-a 'slama'

3. Posebnosti kartiranja

Enkratnici *krma* v T156 in *slamnata streha* v T300, ki sta zapisani kot drugo poimenovanje ob leksemu *slama*, zaradi pomenskega neujemanja nista kartirani. Gradivo omogoča izris glasoslovne karte s prikazom razvoja skupine *la*.

4. Uporabljena dodatna literatura

/

5. Primerjaj

SLA: V143B.01 *škopa* (2/21); OLA: 665; ALE: 275; SDLA-SI: /; ALI: / (372 *postelja iz slame*); ASLEF: /; HJA: /; ÚMNyA: 2

6. Etnološka osvetlitev

Slama je skupek posušenih stebel omlačenih pravih ali strnenih žit, kot so pira, pšenica, rž, ječmen in oves, nepravih ali prosastih žit, kot so proso, koruza, sirek in ajda ter skupek posušenih riževih stebel, ki sicer sodijo v družino trav.

V kmečkem gospodarstvu, domačih obrteh in industrijskih dejavnostih so uporabne le nekatere vrste slame, in sicer kot stelja (pirina, pšenična, ržena, ovsena, koruzna slama), kot krma, ki se dodaja senu (pirina, pšenična, ržena, ovsena slama – slamo so za krmo uporabljali redko, le v primeru pomanjkanja sena ali silaže; tudi goveja